

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět

Vzdělávací obor: Člověk a jeho svět

Vyučovací předmět: **VLASTIVĚDA**

Charakteristika vyučovacího předmětu – 1. stupeň:

Obsahově, časově, organizačně

vyučuje se ve 4. a v 5. roč. po 2 hod. týdně

předmět je realizován ve vzdělávacím oboru Člověk a jeho svět

realizují se témata: Místo, kde žijeme, Lidé kolem nás, Lidé a čas, Člověk a jeho zdraví

žákům je umožněno vyhledávat na internetu

Výuka probíhá v učebně, součástí výuky jsou návštěvy planetária, návštěvy muzea a výstav dle aktuálních nabídek

Místo , kde žijeme

- organizace života v obci, státě, světě
- poznávání místních, regionálních skutečností, důraz se klade na dopravní výchovu
- uvědomování si vztahu k vlasti, národu, rasám, ostatním státům na Zemi i Evropě

Lidé kolem nás

- základy vhodného chování a jednání mezi lidmi (pomoc, solidarita, úcta, snášenlivost)
- seznámení se základními právy a povinnostmi občana ve společnosti i ve světě
- demokracie, monarchie, diktatura
- výchova k občanské zodpovědnosti

Lidé a čas

- orientace v dějinném čase, utváření historie
- vyvolávat zájem o samostatné vyhledávání různých historických dějů, zkoumat a porovnávat se současností

Člověk a jeho zdraví

- světové ekologické problémy
- důsledky chování k přírodě a společnosti

Budou realizována průřezová témata Mkv, EGS, VDO, OSV, EV, MV

Rozvoj klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- vyznačit v jednoduchém plánu místo školy, obce...
- vést k užívání správné terminologie, srozumitelně vysvětlit, co má žák znát
- vysvětlit orientaci na mapách

Kompetence k řešení problémů

- umožnění práce s encyklopediemi, odbornou literaturou a internetem
- umožnit zažít úspěch při samostatných i skupinových pracích

Kompetence komunikativní

- snaží se vyjádřit různými způsoby různost krajiny, charakteristiky národností...
- rozlišuje minulost, přítomnost, budoucnost
- podněcovat k argumentaci a ověřování výsledků

Kompetence sociální a personální

- rozlišuje vztahy mezi lidmi i národy
- zná význam různých povolání
- práce v heterogenních skupinách - sebehodnocení
- vytváří se příležitost k interpretaci různých získaných materiálů

Kompetence občanské

vyhledává významné rodáky, památky v regionu, ČR i Evropě
toleruje odlišnosti v lidské společnosti
vést k hodnocení činnosti své i ostatních, spravedlnost, charita

Kompetence pracovní

- vést k plánování úkolů, zvláště těch, které vedou ke spolupráci
- zájem o názory a zkušenosti žáků
- porovnávání poznatků o společnosti, soužití a práci

Vlastivěda

4. ročník

Výstupy	Učivo	Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
LIDÉ A ČAS			
Pracuje s časovými údaji a zjištěných údajů využívá k pochopení vztahů mezi ději a jevy.	Časová osa – našeho letopočtu a před naším letopočtem, století, pravěk, středověk		
Využívá knihoven, encyklopedií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti.	Vyhledávání zajímavostí v encyklopediích, orientace v získaných informacích, báje, mýty, pověsti		
Rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s důrazem na regionální specifika.	Hlavní dějinné mezníky a důležité historické osobnosti		VEFS – jsme Evropané
Srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifík.	Slavkovský a bučovský region, okolí Křižanovic	ČJ, Vv, Pč, Hv	EV – vztah člověka k prostředí
LIDÉ KOLEM NÁS			
Dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině a v obci, reaguje uvědoměle na pokyny dospělých při mimořádných situacích.	Člověk mezi lidmi Mimořádné situace – záplavy, požár, živelné pohromy.	ČJ, M, Vv, Pč	VDO – občanská společnost a škola
Učí se rozlišovat základní rozdíly mezi jednotlivci. Ví, jaké má postavení v rodině a ve společnosti.	Rodina.	ČJ, Pč, M	OSV – mezilidské vztahy
Zná svoje základní práva a povinnosti, umí zjistit tel. čísla linky důvěry, požárníků, lékaře.	Práva a povinnosti dítěte Tísňové linky	ČJ, M	Multikulturní výchova – etnický původ, princip sociálního smíru a solidarity
Orientuje se v základních formách vlastnictví, používá peníze v běžných situacích.	Hospodaření v rodině	ČJ, M	MV – lidské vztahy
Třídí odpad, při pobytu v přírodě se řídí ekologickými pravidly a zásadami.	Ochrana přírody		EV – vztah člověka k prostředí
MÍSTO, KDE ŽIJEME			
Určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu.	Kraje a krajská města		VDO – občan, občanská společnost a stát
Určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě.	Směrová růžice na mapě, určování svět Stran podle kompasu, buzoly,	Pč, Vv, Čj	

	orientace v krajině		
Rozlišuje mezi plány a základními typy map.	Druhy map, mapy a plány	M, Čj	
Vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky.	Hledání na turistických mapách, vyhledávání podle zadání na vlastivědných mapách		
Vyhledává typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury.	Hospodářské mapy, suroviny, výroba, služby, obchod		
Zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích.	Cestování po různých oblastech naší vlasti	ČJ sloh, čtení, Vv	Mezikulturní V – principy sociál. smíru a solidarity, kulturní difference VEGS – Evropa a svět nás zajímá
Rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam, zná jméno prezidenta ČR, seznámí se se státním uspořádáním ČR.	ČR – demokratický stát.		

Vlastivěda

5. ročník

Výstupy	Učivo	Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
MÍSTO, KDE ŽIJEME			
Rozlišuje mezi náčrtý, plány a základními typy map	Práce s mapou – mapy obecně zeměpisné a tématické	Pč	
Určí a vysvětlí polohu svého bydliště vzhledem ke krajině a státu	Kraj, v němž žijeme: povrch, vodstvo, rostlinstvo a živočišné Vliv krajiny na život lidí, působení lidí na krajinu	Čj – čtení Informační technologie – vyhledávání informací	
Vyhledává typické regionální zvláštnosti přírodní, osídlení, hospodářství a kultury. Jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlasteneckého.	Cestujeme naším krajem Krajské město Brno Kulturní památky Lidové tradice Současnost našeho kraje a města		Multikulturní výchova
Vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách Evropy a polokouli.	Česká republika – součást Evropy Evropa – sjednocující světadíl, EU Sousední státy ČR Cestujeme po Evropě Svět – kontinenty	Čj – čtení, Vv	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – objevujeme Evropu a svět
Zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích.	Kde jsme byli o prázdninách – poznatky z cest Vyhledávání informací Orientace v jízdních řádech.	Čj – vyprávění Vv, Pč	Multikulturní výchova – kulturní diference.
LIDÉ KOLEM NÁS			
Vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, dodržuje pravidla pro soužití ve škole.	Mezilidské vztahy, komunikace, práva a povinnosti žáků Vnitřní řád školy Dopravní výchova	Čj	Osobnostní a sociální výchova - sociální rozvoj - poznávání lidí
Rozlišuje základní rozdíly mezi jednotlivci, obhájí při konkrétních činnostech své názory, popřípadě připustí svůj omyl, dohodne se na společném	Lidská práva a povinnosti Role členů rodiny, postavení jedince v rodině Základní pravidla slušného chování	Vv	Osobnostní a sociální výchova - poznávání lidí - seberegulace

postupu a řešení se spolužáky.			
Rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy.	Mezilidské vztahy, komunikace, protiprávní jednání Právní ochrana občanů a majetku Nesnášenlivost mezi lidmi	Čj - čtení	Výchova demokratického občana - principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování
Orientuje se v základních formách vlastnictví.	Vlastnictví soukromé, veřejné, osobní Hmotný a nehmotný majetek Finanční prostředky- kapesné, měna v ČR, v EU	Ma	
Poukáže v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny a některé problémy a navrhne možnosti zlepšení životního prostředí obce.	Kulturní instituce, podoby a projevy kultury, Významné sociální problémy a problémy konzumní společnosti Globální problémy přírodního prostředí		Environmentální výchova - vztah člověka k prostředí
LIDÉ A ČAS			
Pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy	Práce s časovou osou	Ma, Pč	
Využívá archivů, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti.	Vyhledávání informací ve studovně, knihovně, muzeu	Čj, informační technologie	Osobnostní a sociální výchova - osobnostní rozvoj- rozvoj schopnosti poznávání
Zdůvodní základní význam chráněných částí přírody, nemovitých i movitých kulturních památek.	Chráněné přírodní oblasti v našem kraji i ČR Kulturní památky UNESCO	Čj, informační technologie	
Rozezná současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifíků.	Nejstarší důkazy osídlení naší obce Významné události v dějinách obce: bitva Tří císařů u Slavkova 1. a 2. světová válka.	Čj	
Srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifíků.	Manufaktury – první stroje, stroje ovládly život, život na Slavkovsku a Bučovicku 1.svět. válka, T.G.Masaryk, jeho význam, návštěva T.G.M. ve Slavkově 2. svět. válka, rok 1989, V. Havel, demokratické principy		Multikulturní výchova - kulturní diference
Objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů.	Významné dny v kalendáři, státní svátky Významné dny pro naši obec		